

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Fundació URV

Diploma d'especialització en Abordatge Integral a les Persones amb Ferides Complexes

Una ferida complexa és aquella que ha fracassat en la seva progressió a través de les fases normals del procés de cicatrització i fa referència al compromís en la integritat de qualsevol teixit.

Les ferides complexes constitueixen un problema de salut pública amb un elevat cost social i econòmic, que afecta a una ampla població de totes les edats i requereix de diferents intervencions per assegurar tant la seva prevenció com una cura òptima de les persones que les pateixen. Estudis recents conclouen que un de cada tres professionals opina que la formació general sobre la cura de les ferides és deficient d'acord amb els coneixements actuals sobre el tema.

Aquest pla de estudis forma professionals de diferents àmbits amb una base sòlida en teories, tècniques i metodologies en relació a la prevenció i cura de ferides cròniques que donin resposta a la seva elevada prevalença, així com treballar en l'àmbit del coneixement i la pràctica per un exercici professional responsable.

Fitxa Tècnica

Cal destacar:

Postgrau acreditat pel [GNEAUPP](#) (Grupo Nacional para el Estudio y Asesoramiento en Úlceras por Presión y Heridas Crónicas).

Adreçat a:

- Professionals de la infermeria i altres professionals de la salut interessats en aprofundir coneixements sobre la cura de les persones amb ferides cròniques o amb risc de patir-les.
- Professionals de la infermeria amb possibilitats d'accedir a llocs de gestió relacionats amb el seguiment i control de ferides cròniques.
- Professionals que aspirin a ser referents en la cura de les persones amb ferides. Aquest curs els permetrà liderar diferents serveis i institucions sanitàries.

Codi:

DEFECOS-M6-2024-8

Títol al que dóna dret:

Diploma d'especialització

Objectius:

Formar professionals experts en els coneixements i habilitats necessàries per gestionar el cuidatge del pacient amb ferides cròniques amb criteris de fonamentació científica, dins del marc humanístic i ètic de la cura.

Competències professionals:

1. Mantenir un compromís ètic seguint els principis deontològics i legals en el context professional.
2. Utilitzar el judici clínic en el procés de cuidar i desenvolupar plans de cures per arribar a els estàndards de qualitat i la pràctica basada en l'evidència.
3. Prestar cures infermeres, garantint el dret a la dignitat, a la privacitat, a la intimitat, a la confidencialitat i a la capacitat de decisió del pacient i de la seva família.
4. Tenir habilitat per a realitzar procediments i tècniques coneixent l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria, tenint en compte la seguretat de la persona i del professional.
5. Conèixer els diferents grups de fàrmacs. Demostrant habilitat per a administrar amb seguretat fàrmacs i altres teràpies. Identificar els problemes nutricionals i seleccionant/aplicant les cures d'infermeria.
6. Establir relacions terapèutiques amb les persones i les seves famílies.

Sortides professionals:

Els titulats en el postgrau es podran ocupar en els següents àmbits i perfils professionals:

- Gestió de cures
- Coordinació d'unitats de ferides complexes
- Representació de comitès de ferides cròniques a tots els àmbits de l'assistència

- Infermeria de pràctica avançada

Direcció:

Alba Roca Biosca

Docents:

José Antonio García García

Lourdes Rubio Rico

Montserrat Pérez Baena

Alba Roca Biosca

M Inmaculada De Molina Fernandez

Isabel Font Jimenez

Cristóbal Añez Simón

Francisco Pedro García Fernández

Josep Maria Petit Jornet

Pablo García Molina

Gemma Tuset Garijo

Maria Dolores Hinojosa Caballero

Javier Soldevilla Agreda

Sara Chiquero Valenzuela

Manuel Rodríguez Palma

Pablo López Casanova

Gloria Segura Jordà

Juana González Pérez

Maria Teresa Solé Baiges

Jesús Corrales González

Estrella Del Mar Mesa Garrido

Jordi Desola Alà

José Verdú Soriano

Ana Isabel Roig Panisello

Maria Del Carmen Rodríguez Torres

José Ramon Estomba Barlerdi

Emilia Mateo Marín

Gemma Pérez Acevedo

Jordi Viadé Julià

Raul García Vidal

Elena Conde Montero

Bahaa Arefai Refai

Nadia Hamzeh Garcia

Sara Bonet Gallardo

Cristina Iglesias Rius

Durada:

315 h

Impartició:

híbrida

Idiomes en que s'imparteix:

Castellà, Català

Dates:

del 24/O9/2024 al 23/O9/2025

Especificació durada:

315 h

Horari:

Les sessions presencials del postgrau tindran lloc els següents divendres de 9.30 a 13.30 h i de 14.30 a 16.30 h.

- 15 de novembre
- 10 de gener
- 21 de febrer
- 21 de març
- 25 d'abril
- 16 de maig

Ubicació:

Facultat d'Infermeria

Av. Catalunya, 35 - Tarragona

Plànol de situació:**Preu:**

1970

Beques i facilitats de pagament:

- **Possibilitat de fraccionament:** 10% per la reserva de plaça al moment de fer la inscripció + 50% abans de l'inici del programa + 40% a meitat del programa.
- **Bonificació:** aquest programa pot ser bonificat mitjançant la Fundació Estatal per a la Formació en l'Ocupació (FUNDAE). Més informació a [Bonificació FUNDAE](#).

Contacte:

Raquel Ramos - raquel.ramos@fundacio.urv.cat

Telèfon de contacte:

[977 779 964](tel:977779964)

Programa

Mòdul: M1. Fonaments per a la cura de la pell

ECTS: 2

Durada: 20 h.

Contingut:	<p>1.1- Pell i cicatrització</p> <p>1.1.1-Anatomia i fisiologia de la pell.</p> <p>1.1.2-Cuidatge de la pell sana i fràgil.</p> <p>1.1.3-El procès biològic de reparació de les ferides.</p> <p>1.2- Nutrició i ferides cròniques</p> <p>1.2.1-Relació entre l'estat nutricional i les ferides cròniques/complexes.</p> <p>1.2.2-Cribatge nutricional i intervencions nutricional en la prevenció i tractament de les ferides.</p> <p>1.3-Aspectes ètics, legals i econòmics a les ferides.</p>
Mòdul:	M2. Valoració i tractament de les lesions per pressió, fricció i lesions associades a la humitat
ECTS:	6
Durada:	60 h.
Contingut:	<p>2.1 De les úlceres per pressió a les lesions relacionades amb la dependència: Un nou marc conceptual.</p> <p>2.2- Lesions per pressió</p> <p>2.2.1 Antecedents històrics. definició</p> <p>2.2.2- Etiopatogènia</p> <p>2.2.3- Característiques clíniques, classificació / categorització, llocs de localització més freqüents i mecanismes de producció</p> <p>2.3- Lesions per fricció</p> <p>2.3.1- Definició</p> <p>2.3.2- Etiopatogènia</p> <p>2.3.3- Característiques clíniques, classificació / categorització, llocs de localització més freqüents i mecanismes de producció</p>

2.4- Lesions per humitat

2.4.1- Definició

2.4.2- Etiopatogènia

2.4.3- Característiques clíniques, classificació / categorització, llocs de localització més freqüents i mecanismes de producció.

2.5- Lesions mixtes o combinades

2.5.1- Definició

2.5.2- Etiopatogènia

2.5.3- Característiques clíniques, classificació / categorització, llocs de localització més freqüents i mecanismes de producció.

2.6- Skin tears

2.6.1- Definició. Concepte de dermatoporosis

2.6.2- Classificació

2.6.3- Tractament i prevenció

2.7- El problema de les lesions en contextos assistencials d'elevada prevalença i / o situacions especials

2.7.1- Lesions relacionades amb la dependència en pediatria.

2.7.2- Lesions relacionades amb la dependència en Unitats de Cures Intensives

2.7.3- Lesions relacionades amb la dependència en Quiròfan

2.7.4- Lesions relacionades amb la dependència en Unitats de cures pal·liatives

2.8- La prevenció com a eina bàsica per a l'abordatge de les diferents Lesions relacionades amb la Dependència

2.8.1- La valoració integral de l'pacient (valoració de risc, valoració de la pell)

2.8.2- Control dels factors etiològics: pressió / cisalla

2.8.2.1- Mobilitzacions

- 2.8.2.2- Canvis posturals
- 2.8.2.3- Superfícies especials per al maneig de la pressió
- 2.8.2.4- Protecció local
- 2.8.3- Control dels factors etiològics: humitat
  - 2.8.3.1- Neteja, hidratació i protecció de la pell davant la humitat
- 2.8.4- Control dels factors coadjuvants
  - 2.8.4.1- nutricio i hidratació
  - 2.8.4.2- Cura de la pell en risc
  - 2.8.4.3- Millora de l'oxigenació tissular
  - 2.8.4.4- Protecció davant les agressions externes

Mòdul:	M3. El procés de curació de les ferides complexes des del concepte TIMERS
ECTS:	6
Durada:	60 h.
Contingut:	<p>3.1- Abordatge de les ferides complexes des del concepte TIMERS</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1.1- L'acrònim DOMINATE 3.1.2- El triangle d'avaluació de les ferides <p>3.2- Preparació del fet de la ferida: neteja i desbridament</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.2.1- La neteja de la ferida com a base del tractament 3.2.2- Tipus de desbridament <p>3.3- Maneig de la càrrega microbiana</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.3.1- Factors que afavoreixen la infecció <ul style="list-style-type: none"> 3.3.1.1- El biofilm 3.3.2- Valoració i diagnòstic de la infecció

3.3.2.1- Toma de mostres

3.4- La gestió de l'exudat. Cura en ambient humit.

3.5- Cures de la pell perilesional

3.6- Teràpies avançades en ferides complexes

3.6.1- Plasma ric en plaquetae

3.6.2- Teràpia de pressió negativa

3.6.3- Teràpia larval

3.6.4- Teràpia hiperbàrica

3.7- Monitorització de les ferides complexes

Mòdul: M4. Abordatge de les úlceres d'extremitat inferior d'etiologia vascular i peu diabètic

ECTS: 10

Durada: 100 h.

Contingut: 4.1- Epidemiologia, etiopatogenia, classificació i diagnosi de les úlceres de l'extremitat inferior

4.1.1- Concepte i definició de les úlceres d'extremitat inferior

4.1.2- Epidemiologia

4.1.3- Etiopatogenia y classificació

4.1.4- Diagnòstic diferencial de les úlceres d'extremitat inferior

4.2- Úlceres venoses

4.2.1- Epidemiologia

4.2.2- Anatomia del sistema venós i fisiopatologia

4.2.3- Característiques i classificació

4.2.4- Diagnòstic. Doppler. Fonaments. Càlcul de l'índex turmell braç (ITB)

4.2.5- Abordatge i tractament integral

4.2.6- Mesures de prevenció per a evitar recidives

4.3- Úlceres d'etiologia isquèmica

4.3.1- Concepte de malaltia arterial perifèrica

4.3.2- Definició d'isquèmia crítica de l'extremitat i d'úlceres de etiologia isquèmica

4.3.3- Epidemiologia

4.3.4- Fisiopatologia

4.3.5- Característiques, manifestacions clíniques i classificació

4.3.6- Valoració i diagnòstic

4.3.7- Estratègia terapèutica

4.4- Úlceres de peu diabètic

4.4.1- Epidemiologia

4.4.2- Fisiopatologia

4.4.3- Manifestacions clíniques (úlceres neuropàtica, lesions isquèmiques, lesions neuroisquèmiques)

4.4.4- Diagnòstic i classificació

4.4.5- Abordatge i tractament integral

4.4.6- Educació i prevenció en el peu diabètic

4.5- Úlcera hipertensiva o úlceres de Martorell

4.5.1- Definició

4.5.2- Epidemiologia

4.5.3- Fisiopatologia

4.5.4- Diagnòstic

4.5.5- Abordatge y tractament integral

4.5.5.1- Empelts en segell

4.5.5.2- El corticoide tòpic

4.5.6- Mesures de prevenció per a evitar recidives

4.6- El tractament del dolor als pacients amb ferides cròniques

4.6.1- Maneig farmacològic del dolor a les ferides cròniques

4.6.1.1- Maneig general del dolor

4.6.1.2- Maneig del dolor relacionat amb els canvis d'apòsit

4.6.1.3- Avaluació del dolor

4.7- Qualitat de vida a les persones amb ferides cròniques

4.7.1- Vivències de les persones amb ferides complexes

4.7.2- Qüestionari Wound-QoL

4.8- L'ús de la fotografia per al seguiment i avaluació de les ferides complexes

4.8.2- Dispositius per a la presa d'imatges

4.8.3- L'obtenció de la fotografia de ferides pas a pas

Mòdul:	M5. Valoració i tractament de cremadures, ostomies i ferides de baixa prevalència
ECTS:	5
Durada:	50 h.
Contingut:	<p>5.1- Cremadura com a ferida crònica crònica</p> <p>5.1.1- Definició, fisiopatologia i classificació de les cremadures</p> <p>5.1.2- Evolució normal i maneig de les cremadures menors</p> <p>5.1.3- Causes i prevenció de la cronificació d'una cremadura menor</p> <p>5.1.4- Maneig d'una cremadura cronificada</p> <p>5.2- Ostomiess respiratòries, de nutrició i eliminació: tipus, cures i complicacions</p>

5.2.1- Les ostomies de nutrició

5.2.2- Les ostomies d'eliminació

5.2.3- Les ostomies respiratòries

5.3- Ferides complexes de baixa prevalença en adults

5.3.1- Calcifilaxi

5.3.2- Esclerodèrmia

5.3.3- Vasculitis

5.3.4- Úlcères tumorals

5.4- Ferides complexes de baixa prevalença en pediatria

5.4.1- Epidermòlisi bullosa

5.4.2- Púrpura fulminant

5.4.3- Extravasacions

5.4.4- Dehiscències

5.5 -Ferides quirúrgiques cronificades.

Mòdul:	Pràctiques clíniques
ECTS:	1
Durada:	25 h.
Contingut:	Pràctiques clíniques en unitats especialitzades

GRUPO NACIONAL PARA EL ESTUDIO Y ASESORAMIENTO
EN ÚLCERAS POR PRESIÓN Y HERIDAS CRÓNICAS

Fundació URV. Centre de Formació Permanent
Av Onze de Setembre, 112. 43203 REUS
(+34) 977 779 950
formacio@fundacio.urv.cat

www.fundacio.urv.cat/formacio

[Linkedin](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)